

Elanike alkoholitarbimine ja piiriülene alkoholi ostmine

Küsitlusuuring märtsis 2018

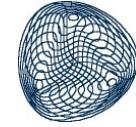
Küsitluse tellija: Sotsiaalministeerium

Küsitluse läbiviija: Turu-uuringute AS

Esitlus: Vaike Vainu, Turu-uuringute AS

Küsitluse läbiviimisest

Viimastel aastatel on Eestis alkoholiaktsiisi oluliselt tõstetud, millest tulenevalt on hoogustunud piirikaubandus.

Küsitlusuuringu eesmärgiks oli hinnata muutusi Eesti elanike alkoholitarbimises ja valmidust osta odavamalt alkoholi naaberriikidest.

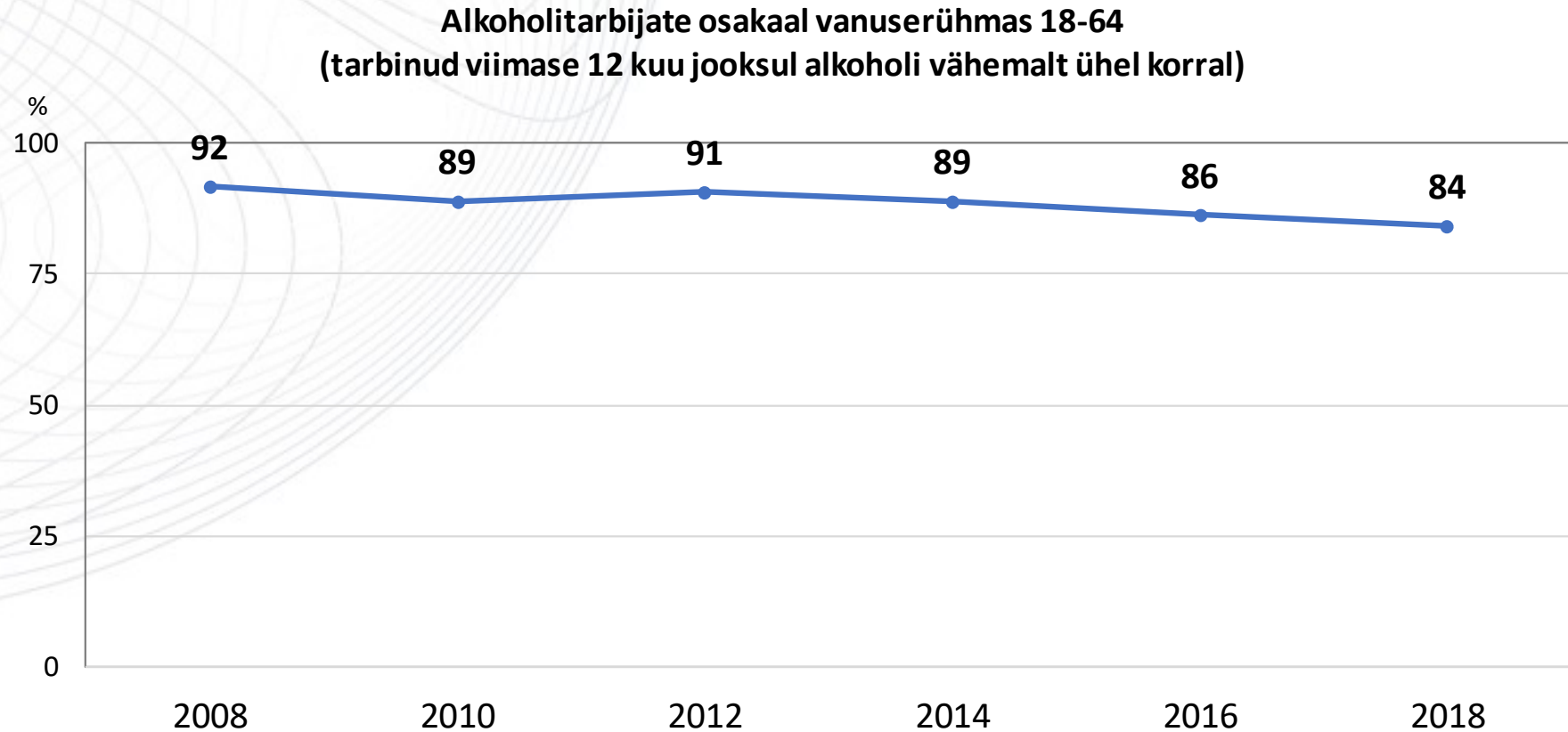
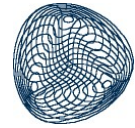
Küsitluse teemad:

- ❖ Alkoholitarbimise sagedus;
- ❖ Muutused vastaja ja tema täiskasvanud leibkonnaliikmete alkoholitarbimises;
- ❖ Alkoholi ostmise naaberriikidest.

Küsitlusuuringu sihtrühmaks olid vähemalt 15aastased Eesti elanikud.

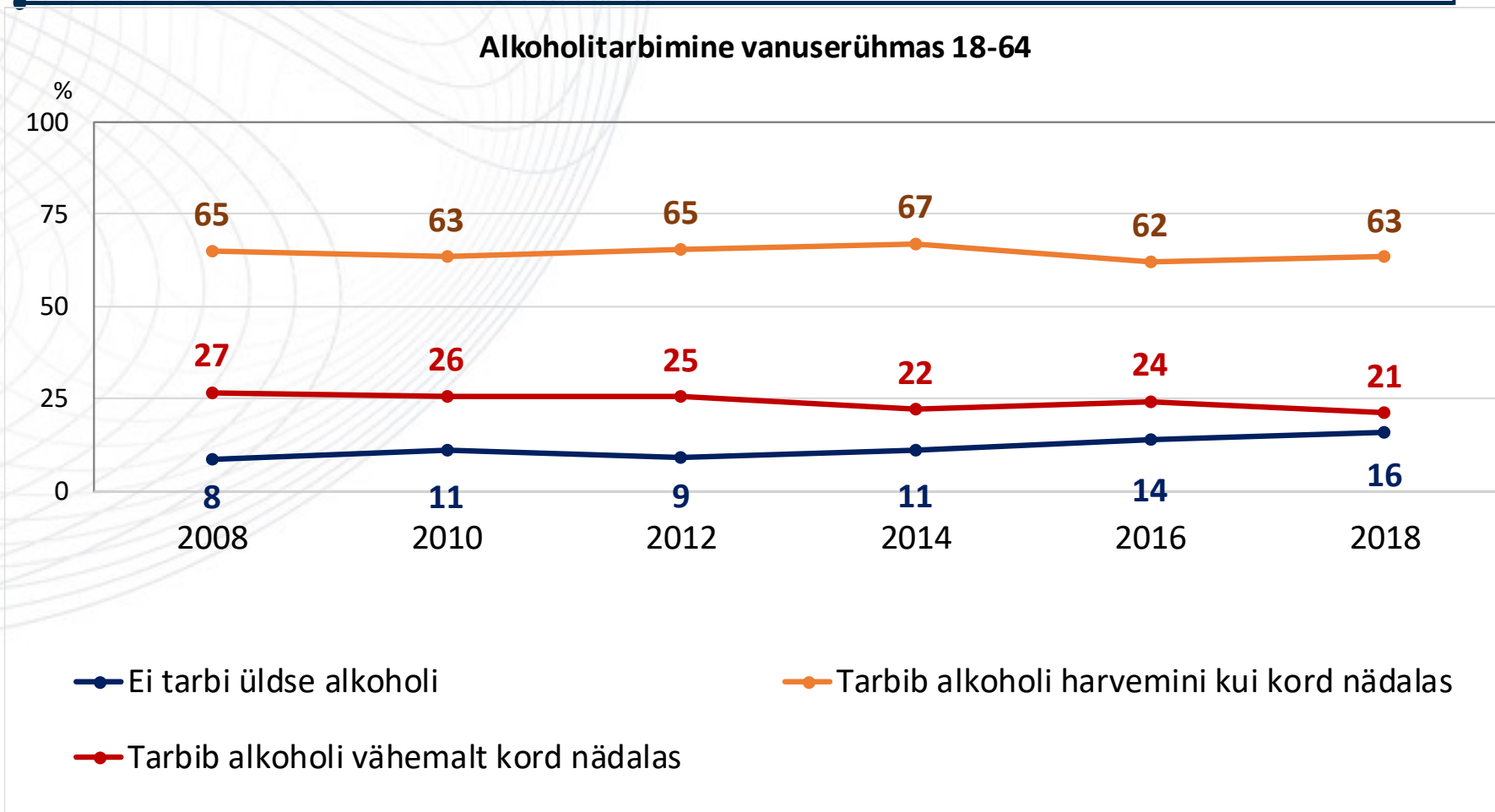
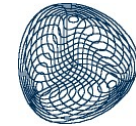
- ❖ Valimi suurus: 1005 vastajat
- ❖ Valim on esinduslik maakondade ja asulatüüpide, vastaja soo, vanuserühma ja rahvuse lõikes
- ❖ Silmast-silma küsitlus vastajate kodudes omnibuss-meetodil
- ❖ Küsitlusperiood: 8. – 23. märts

Alkoholitarbijate osakaal on viimase 10 aasta jooksul pisut langenud

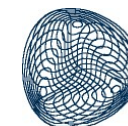
2008-2016 andmed pärinevad Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuringust, mida viib läbi Tervise Arengu Instituut. Allikas: kogumik „Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis. Aastaraamat 2017“ (Eesti Konjunktuuriinstituut ja Tervise Arengu Instituut), tabel 44. 2018. aasta andmed pärinevad Turu-uuringute AS-i märtsikuisest silmast-silma küsitlusest.

Langenud on iganädalaste alkoholitarbijate osakaal

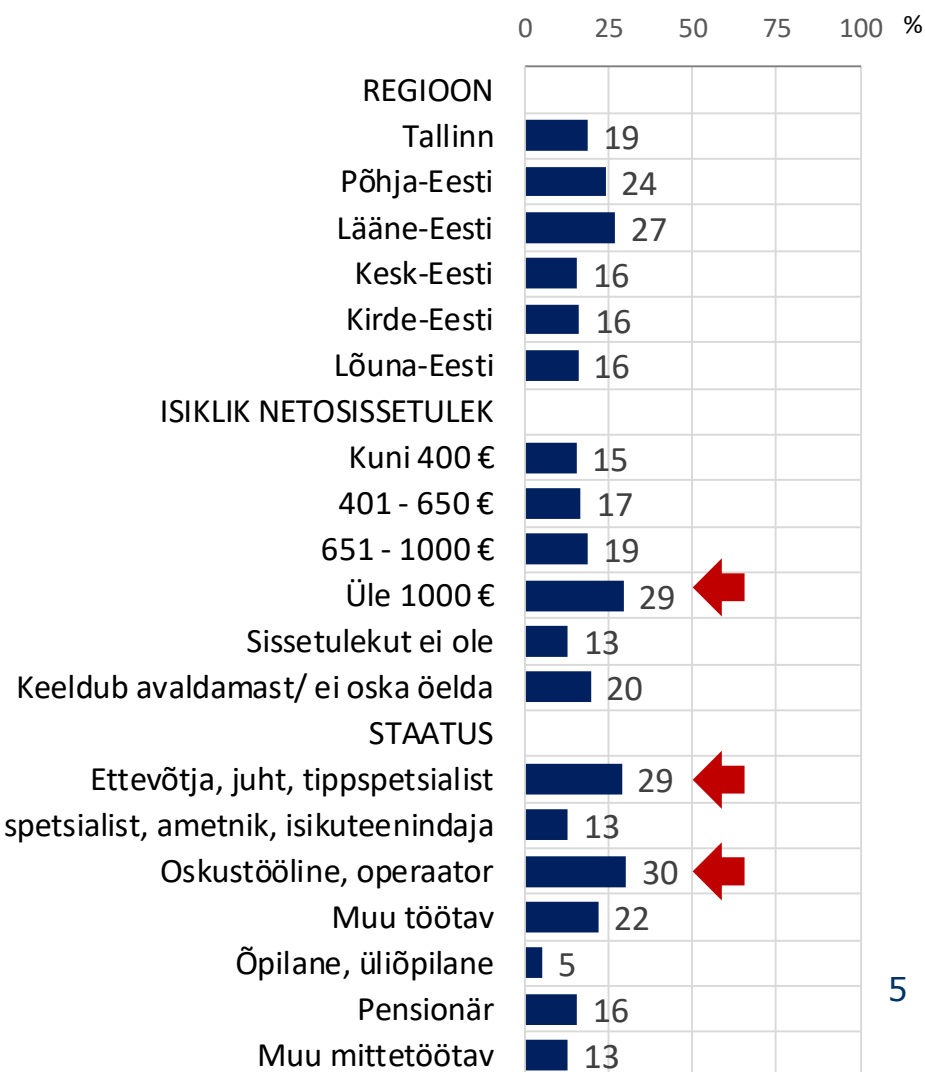
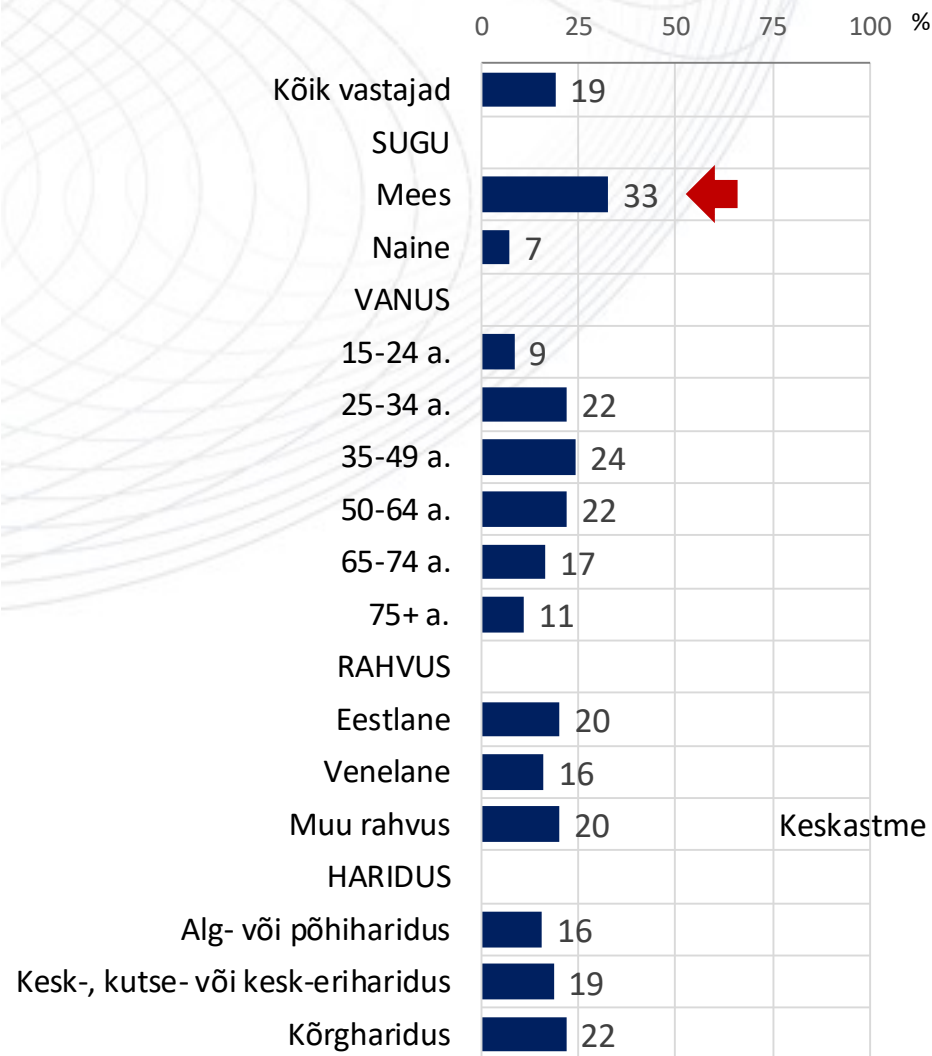

2008-2016 andmed pärinevad Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuringust, mida viib läbi Tervise Arengu Instituut. Allikas: kogumik „Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis. Aastaraamat 2017“ (Eesti Konjunkturiinstituut ja Tervise Arengu Instituut), tabel 44. 2018. aasta andmed pärinevad Turu-uuringute AS-i märtsikuisest silmast-silma küsitlusest.

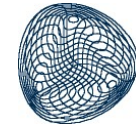
Iganädalasi alkoholitarbijaid on keskmisest enam meeste ja üle 1000-eurose isikliku netosissetulekuga inimeste seas

Iganädalaste alkoholitarbijate osakaal
Vähemalt 15aastased elanikud, n=1005

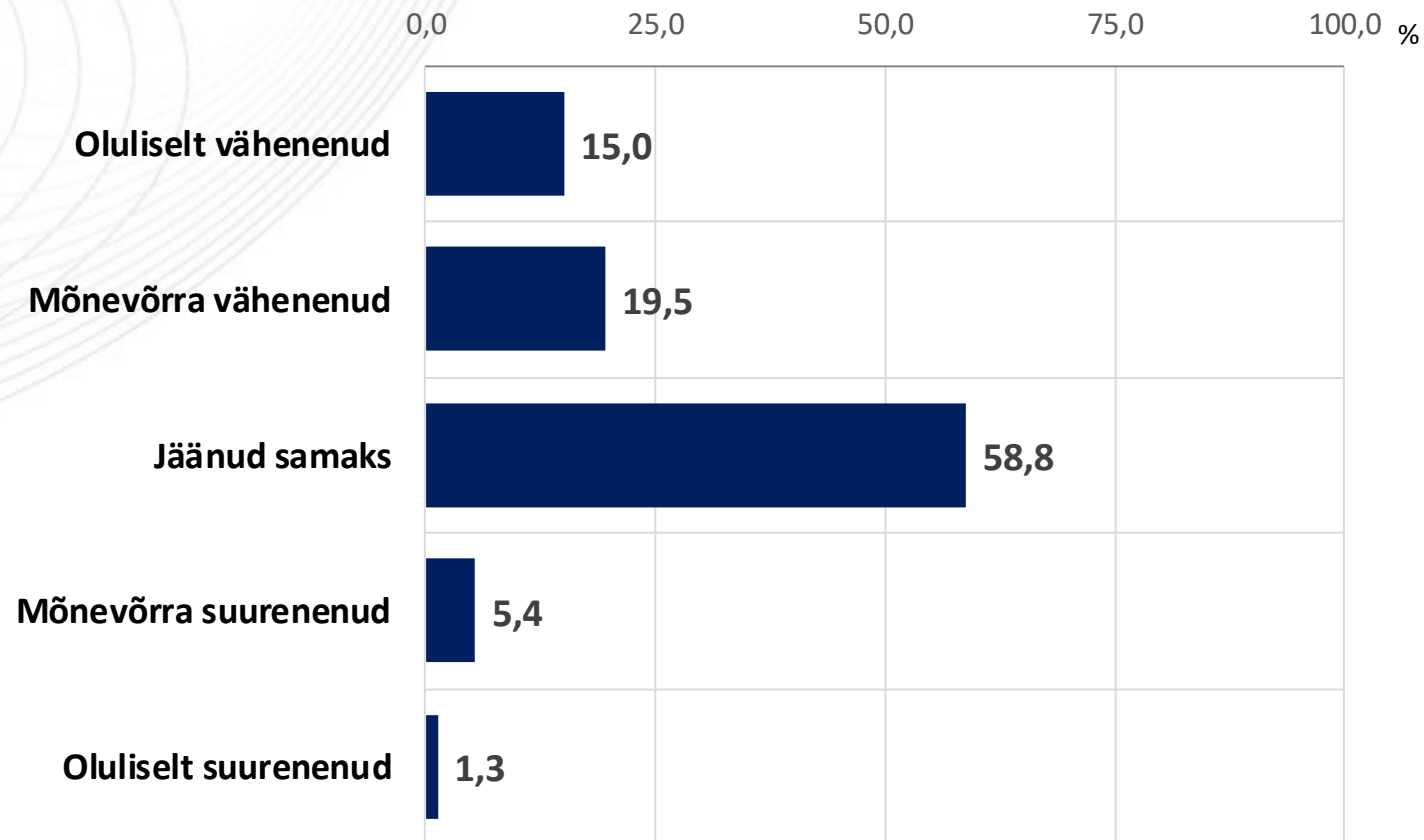

Alkoholi tarbivatest elanikest 35 protsendi hinnangul on nende alkoholitarbimine 2017. aastal varasemaga võrreldes vähenenud ja 7 protsendi hinnangul suurenenud

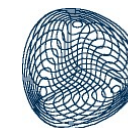

Alkoholitarbijate hinnang muutustele oma alkoholitarbimises 2017. aasta jooksul (võrreldes varasemaga)

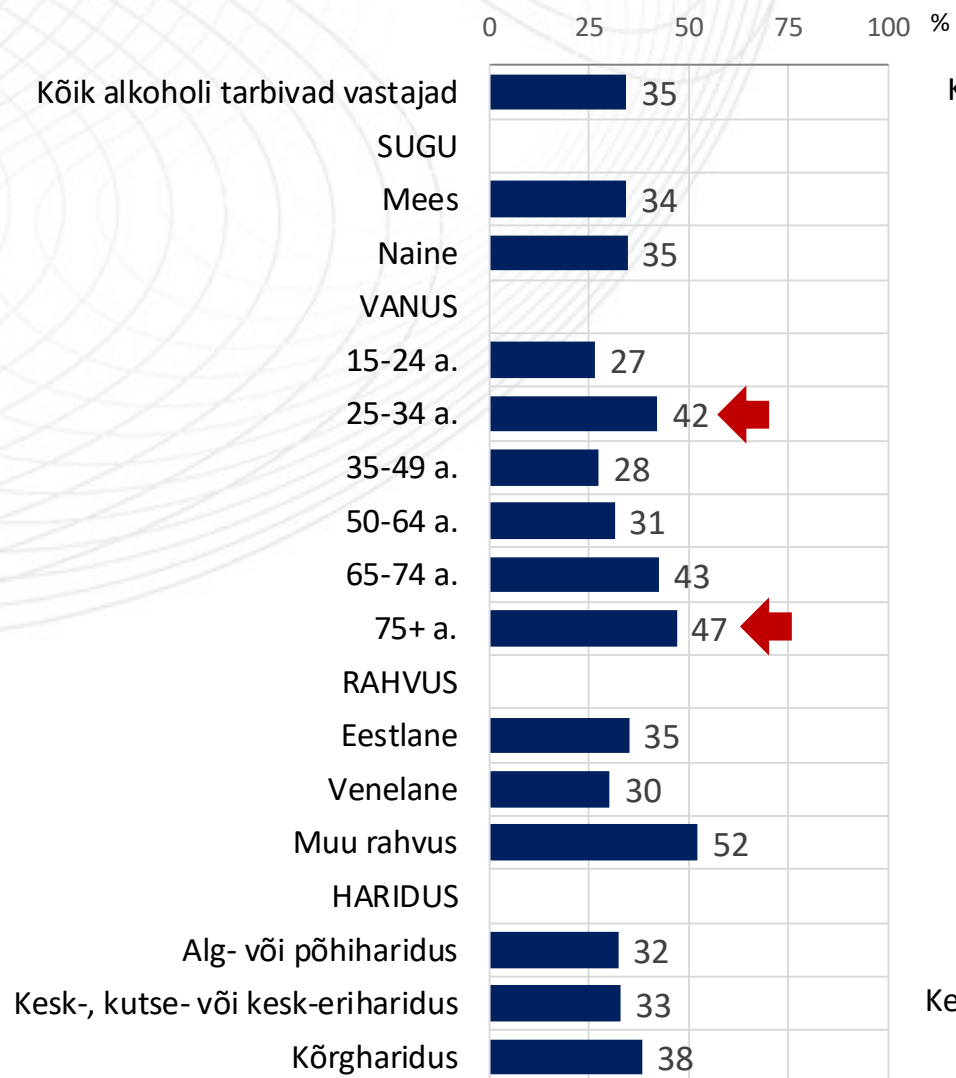
Vähemalt 15aastased elanikud, kes on 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud, n=814

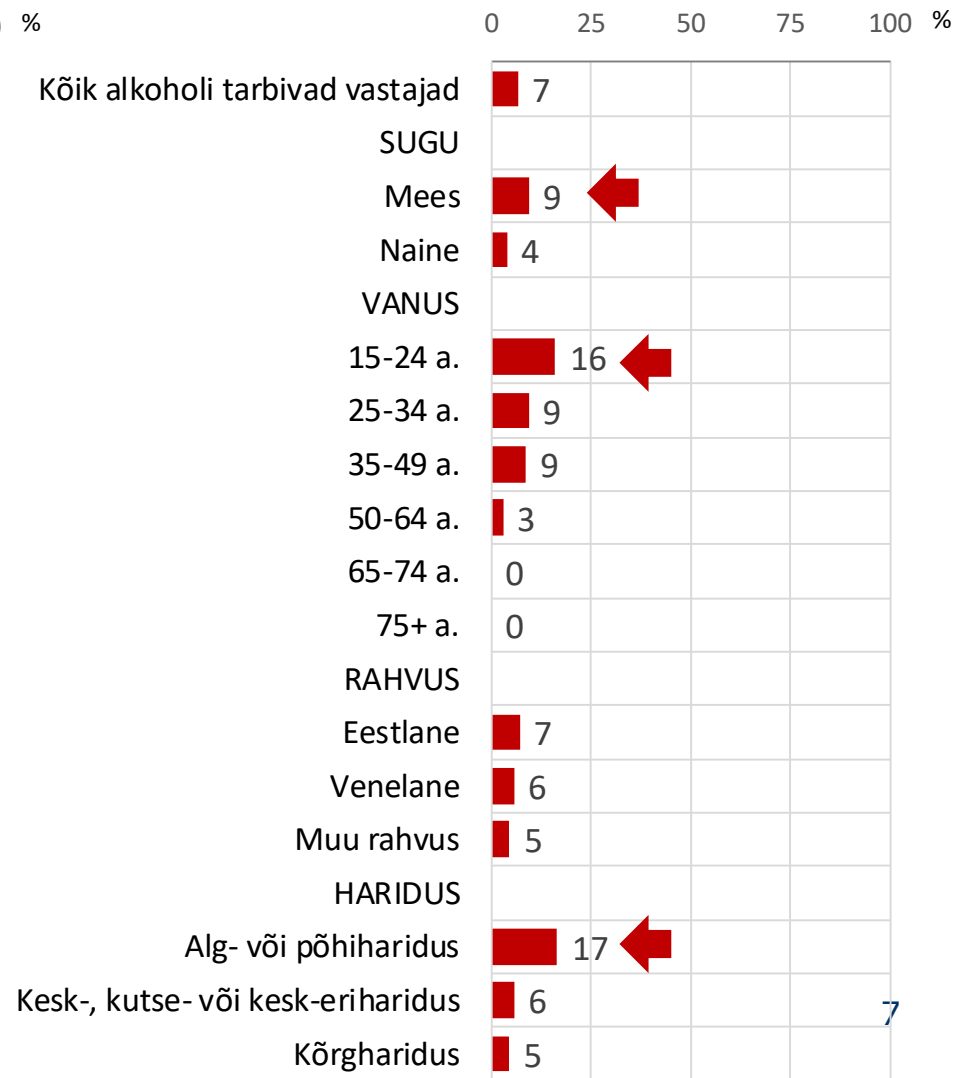
Alkoholitarbimine on vähenenud eelkõige vanuserühmades 25-34 ja 75+

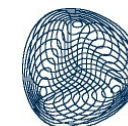
Alkoholitarbimine 2017. a jooksul vähenenud
Elanikud, kes on 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud, n=814

Alkoholitarbimine 2017. a jooksul suurenenud
Elanikud, kes on 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud, n=814

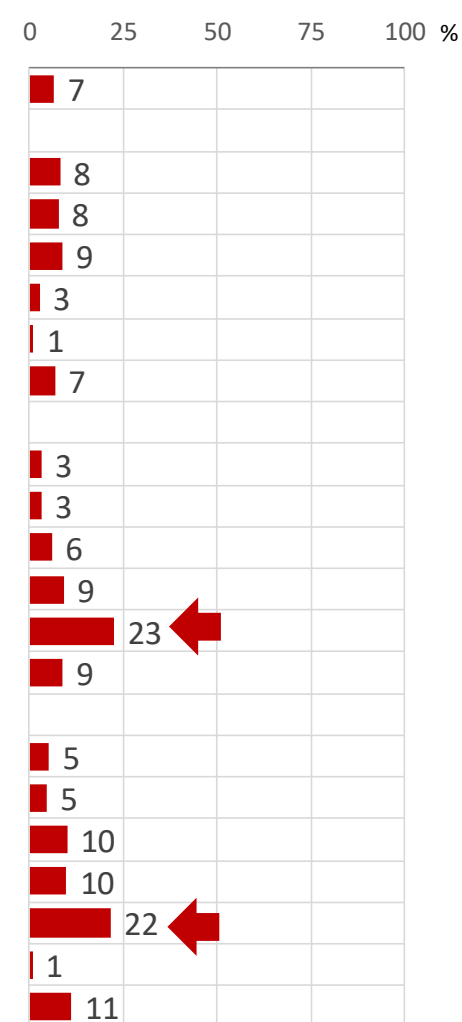
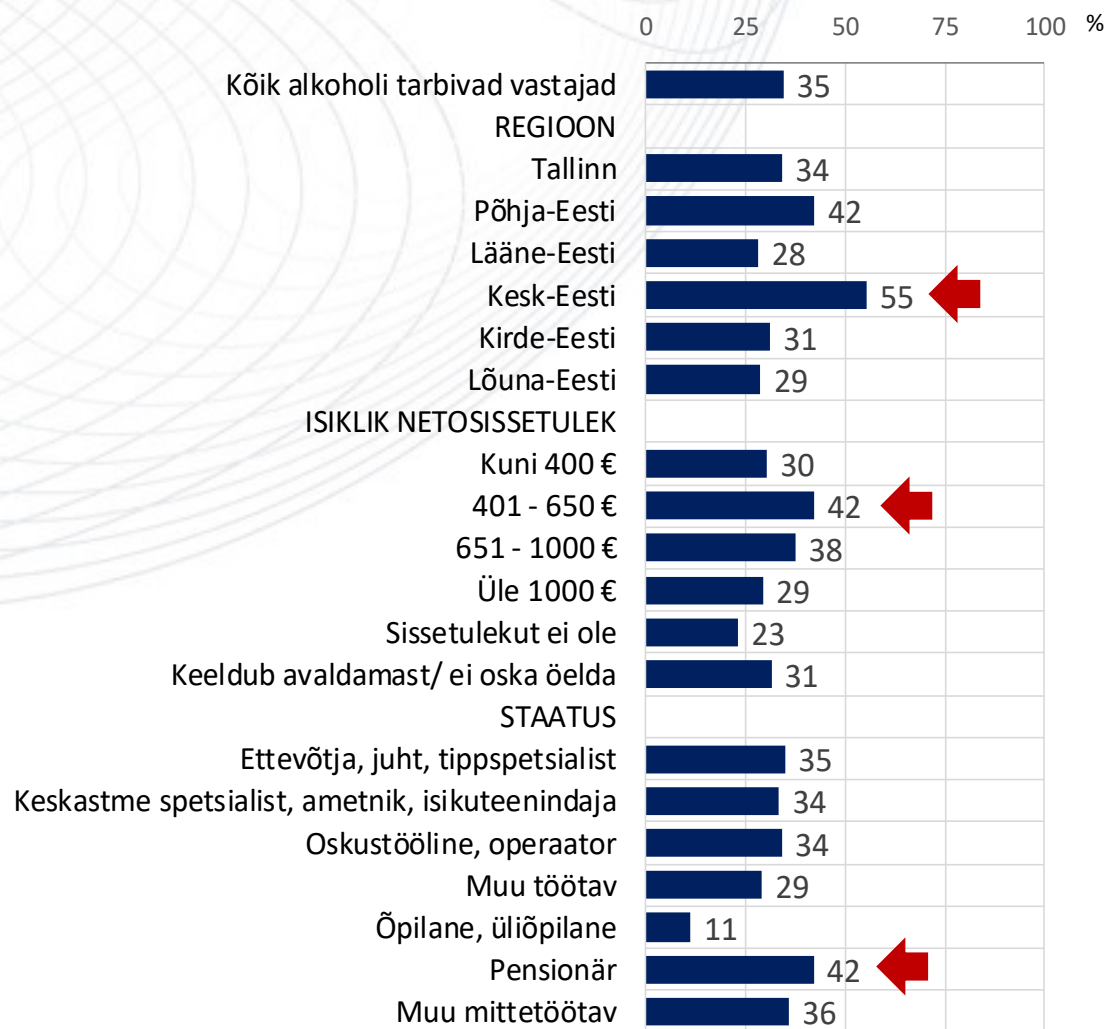

Alkoholitarbimist vähendanud inimeste osakaal on keskmisest suurem Kesk-Eestis, 401-650-eurose netosissetulekuga rühmas ning pensionäride seas

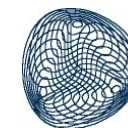
Alkoholitarbimine 2017. a jooksul vähenenud
 Elanikud, kes on 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud, n=814

Alkoholitarbimine 2017. a jooksul suurenenud
 Elanikud, kes on 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud, n=814

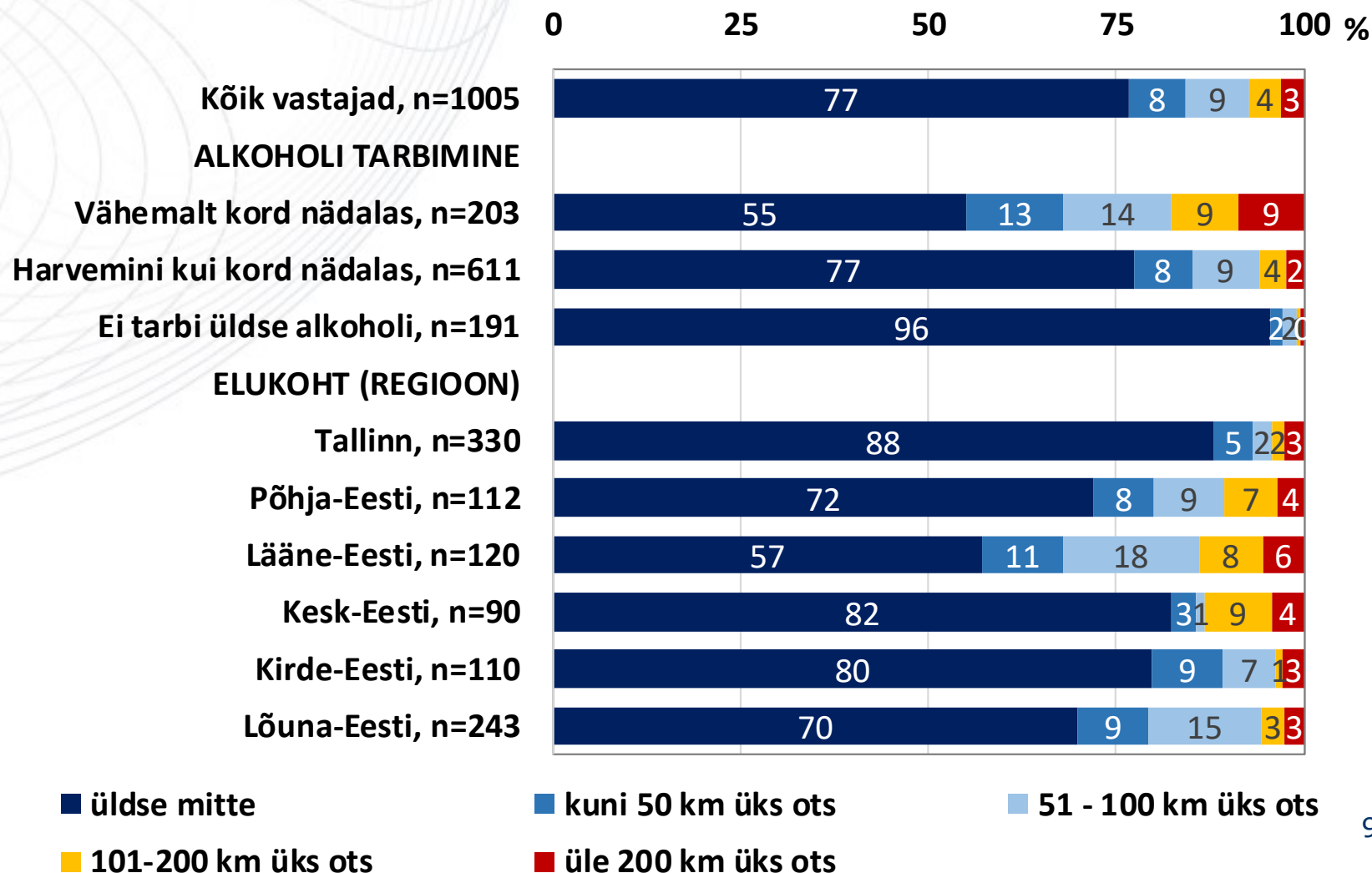

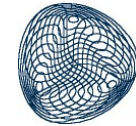
77% elanikest odavama alkoholi koju varumise nimel spetsiaalset reisi ette ei võtaks

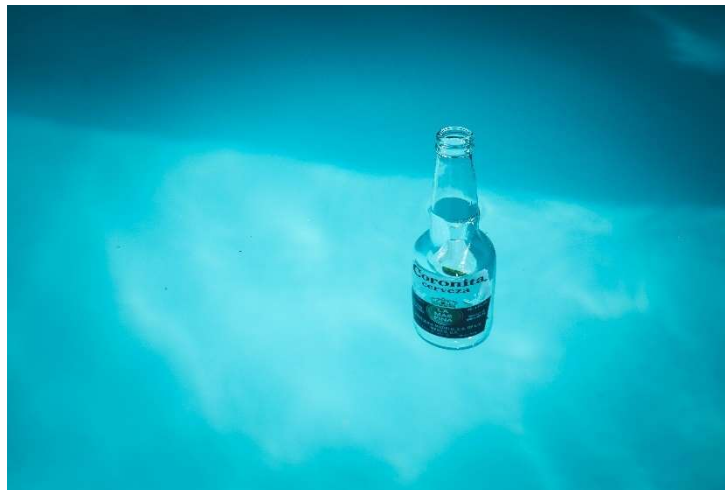
Mitu kilomeetrit oleksite ise valmis spetsiaalselt reisima, et varuda koju odavamalt alkoholi?

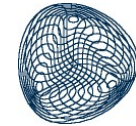
Odavamat alkoholi naaberriikidest on ostnud 39% elanikest (toonud ise või kasutanud vahendajate abi), sealjuures 10% elanikest on odavama alkoholi toomiseks võtnud ette spetsiaalse reisi

	Vähemalt 15aastased elanikud, n=1005	Vähemalt 15aastased elanikud, kes on 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud, n=814
On odavama alkoholi ostmiseks ette võtnud spetsiaalse reisi	10%	12%
On odavamalt alkoholi naaberriikidest kaasa toonud või palunud enda jaoks tuua, spetsiaalset reisi pole ette võtnud	29%	34%
Pole naaberriikidest odavamalt alkoholi ostnud	61%	54%
Kokku:	100%	100%

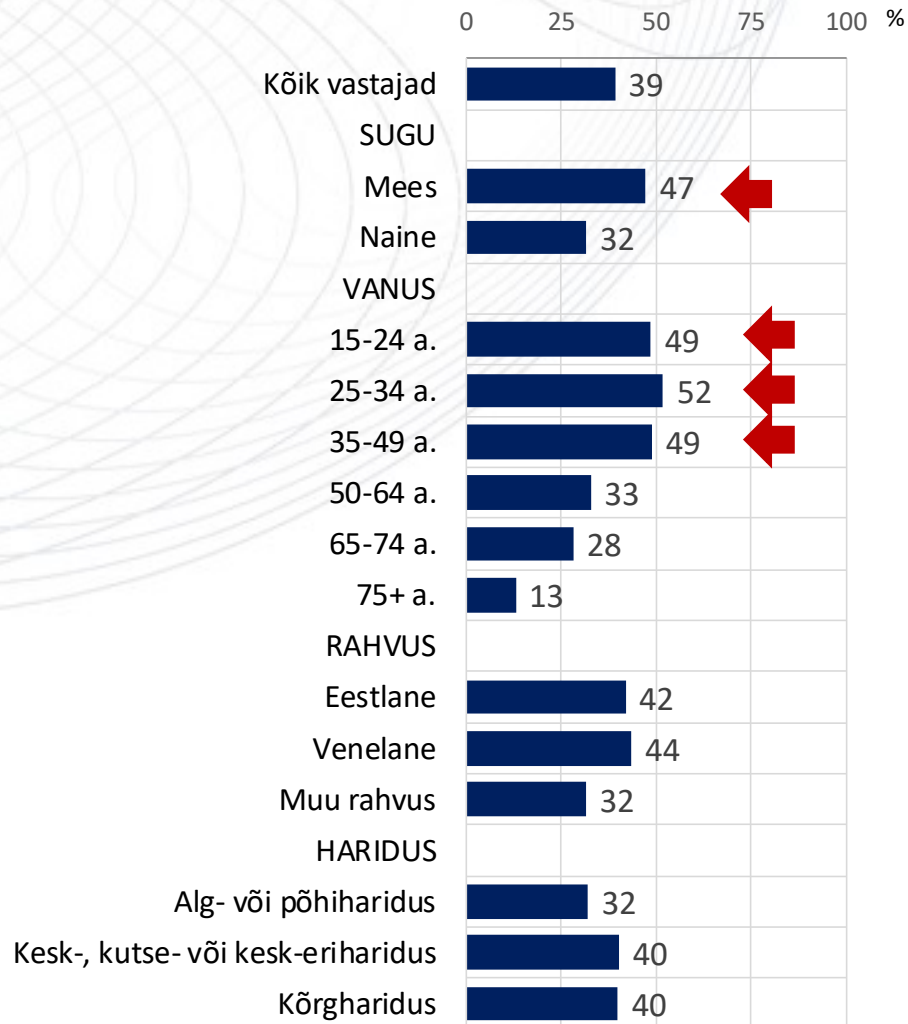

N-ö alkoturistide osakaal on keskmisest suurem nooremates vanuserühmades

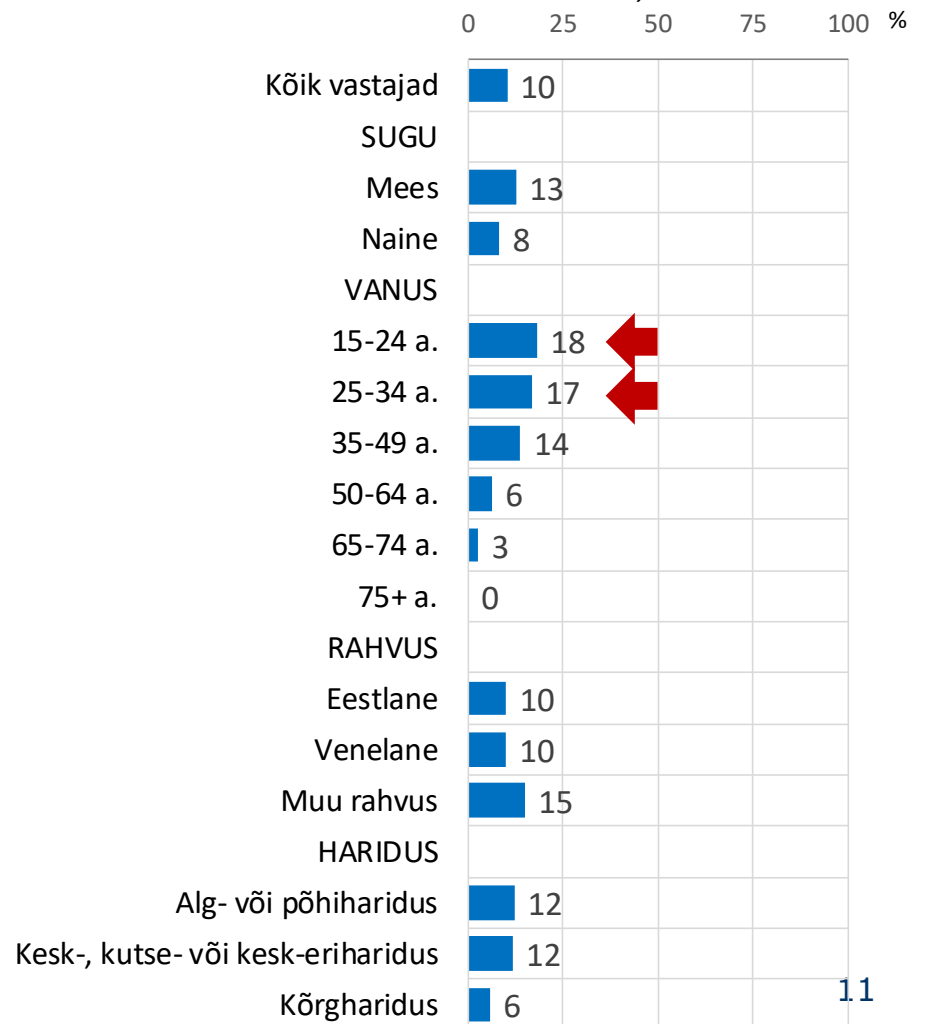
Naaberriikidest odavamalt alkoholi ostnute osakaal

Vähemalt 15aastased elanikud, n=1005

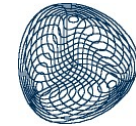

Odavamalt alkoholi ostmiseks spetsiaalselt naaberriikidesse reisivate osakaal

Vähemalt 15aastased elanikud, n=1005

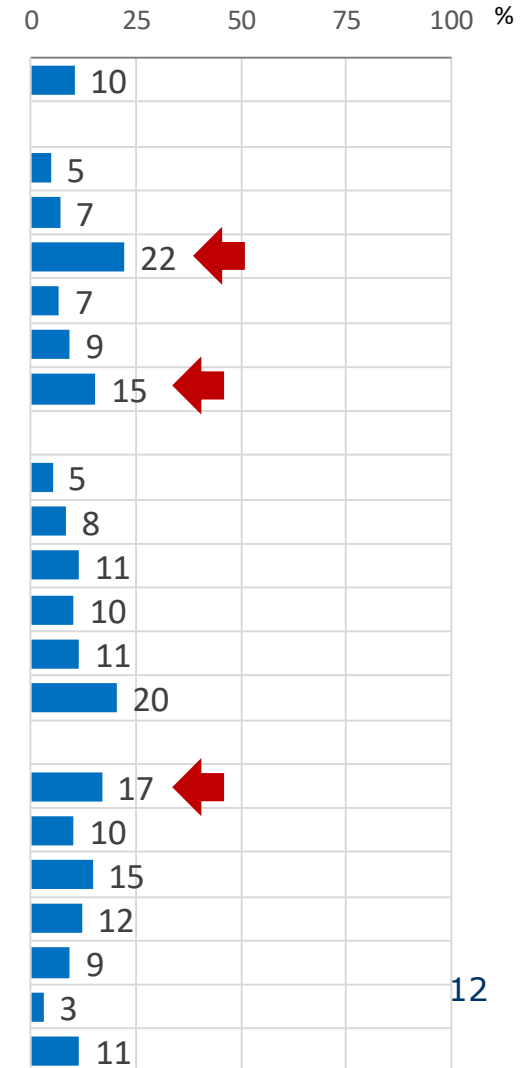
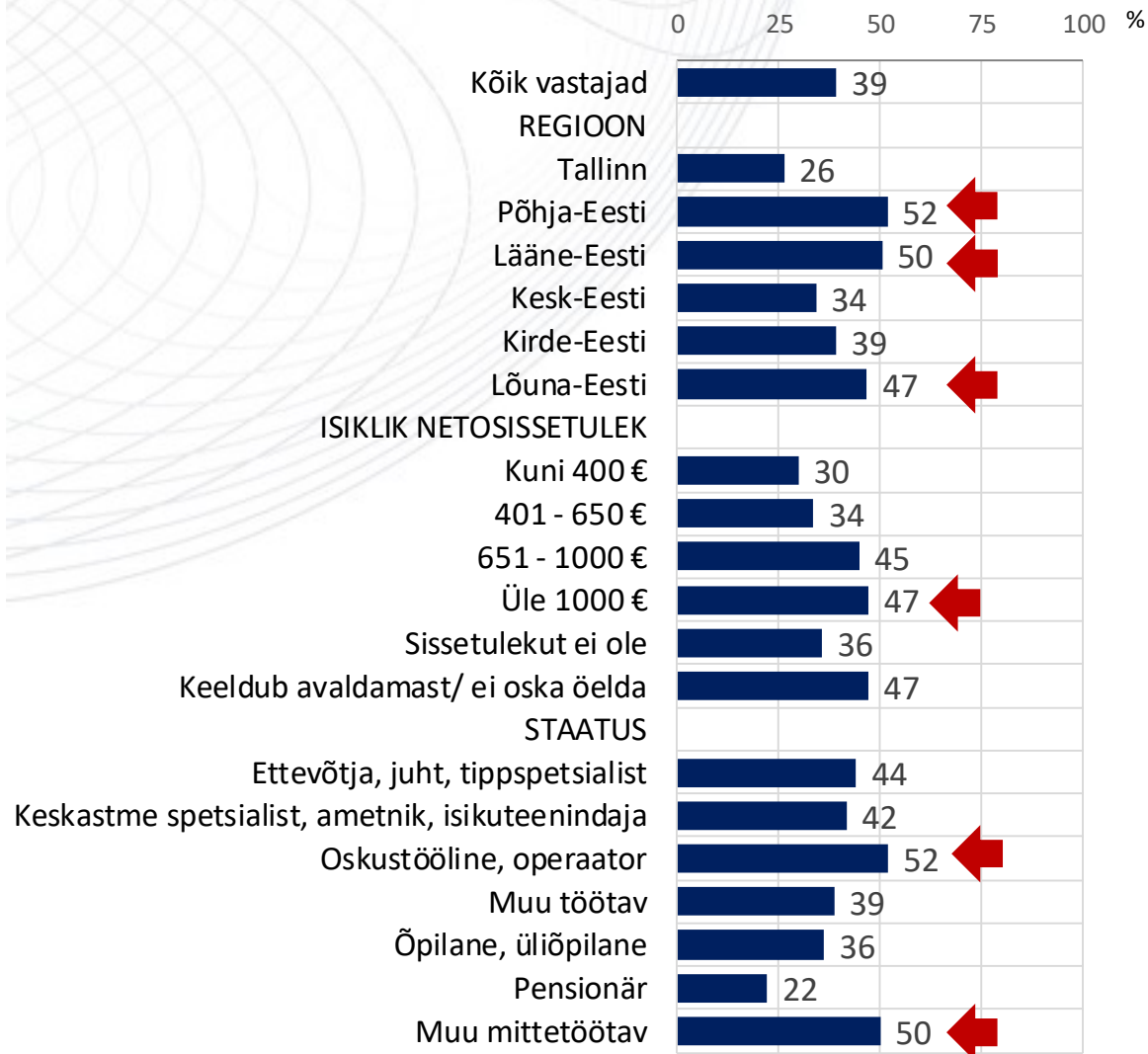

Ootuspäraselt on n-ö alkoturistide osakaal kõrgeim Lääne- ja Lõuna-Eestis

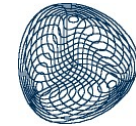

Naaberriikidest odavamalt alkoholi ostnute osakaal
Vähemalt 15aastased elanikud, n=1005

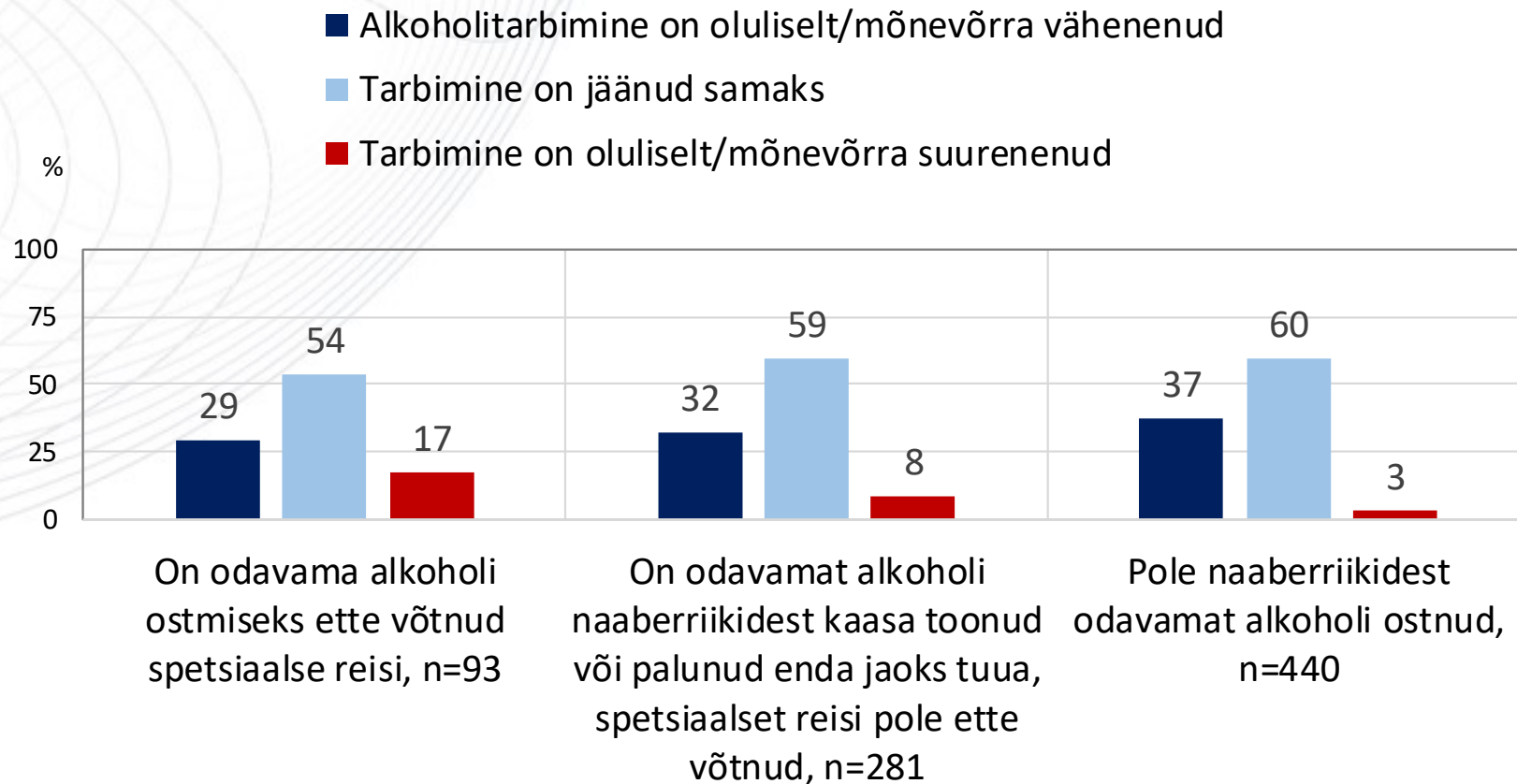
Odavama alkoholi ostmiseks spetsiaalselt naaberriikidesse reisinute osakaal
Vähemalt 15aastased elanikud, n=1005

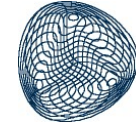
Suundumus on alkoholitarbimise vähenemisele, ning seda ka nende inimeste seas, kes on ostnud odavamalt alkoholi naaberriikidest

Elanikud, kes on 12 kuu jooksul alkoholi tarbinud, n=814

Kokkuvõtteks:

- **Alkoholitarbijate osakaal on viimase 10 aasta jooksul langenud, ning seda eelkõige iganädalaste alkoholitarbijate arvelt.**
- **Iganädalaselts tarbib alkoholi 19% vähemalt 15aastastest elanikest. Sagedasi alkoholitarbijaid on enam meeste ja kõrge sissetulekuga inimeste seas.**
- **Alkoholi tarbivatest elanikest 35 protsendi hinnangul on nende alkoholitarbimine 2017. aastal varasemaga võrreldes vähenenud ja 7 protsendi hinnangul suurenenud.**
- **77% elanikest odavama alkoholi koju varumise nimel spetsiaalset reisi ette ei võtaks.**
- **Viimase 12 kuu jooksul on naaberriikidest (odavamalt) alkoholi ostnud 39% elanikest, sh 46% alkoholi tarbivatest elanikest. Enamasti ostetakse alkoholi kaasa muul eesmärgil tehtud reisi käigus või kasutatakse n-ö vahendajate abi, vaid 10% elanikest (sh 12% alkoholi tarbivatest elanikest) tegi odavama alkoholi ostmiseks spetsiaalse reisi. N-ö alkoturistide osakaal on kõrgeim Lääne- ja Lõuna-Eestis**
- **Siiski on ka piiri tagant alkoholi ostnute seas suundumus pigem alkoholitarbimise vähenemisele kui suurenemisele.**